
DÜNYA TÜRK FORUMU

İSTANBUL DEKLARASYONU

20 - 22 Ekim 2010 İSTANBUL

www.dunyatürkforumu.org

www.tasam.org

DÜNYA TÜRK FORUMU

İSTANBUL DEKLARASYONU

(GEÇİCİ BAŞKANLIK AÇIKLAMASI)

1- Dünya Türk Forumu, 20-22 Ekim 2010 tarihleri arasında İstanbul'da yapıcı ve samimi bir ortam içinde cereyan etmiştir. Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi TASAM tarafından düzenlenen Dünya Türk Forumu'nda "Türk Konseyi, Türk Diasporası ve Sosyoekonomik İş Birliği" ana teması üzerine odaklanılmıştır. Toplantıya, bağımsız Türk dili konuşan ülkelerden ve Türk diasporalarının bulunduğu 60 ülkeden düşünce ve kanaat önderleri, sivil toplum ve düşünce kuruluşlarının yöneticileri, akademisyenler, Türkiye ve katılımcı ülkelerden ulusal parlamento üyeleri, Azerbaycan Diaspora Bakanı, Kosova Çevre Bakanı ve çeşitli seviyelerde protokol temsilcileri, Türk Konseyi Genel Sekreteri, TÜRKPA Genel Sekreteri, TÜRKSOY Genel Sekreteri, Dış Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı, gözlemci diplomatik misyon temsilcileri ve ilgili uzmanlar ile medya temsilcileri katılmışlardır.

Bu çerçevede, "Küresel ve Bölgesel Sorunların Türk Dünyasına Yansımaları", "Türk Dünyasında STK'lar ve Sivil Toplumun Gelişimi Önündeki Sorunlar", "Eğitim - Bilim - Kültür Alanında İş Birliği ve Türk STK'ların Rolü", "Yabancı Düşmanlığı, Sosyal Dışlanma ve Türk Diasporası", "Türk Kültürünün Kurucu Öğeleri: Bütün İnsanlık İçin Bir Evrensel Değerler Projemiz Var mı?", "Türk Kültür Alanı: Kültürel Farklılıktan Kültürlerarası Diyaloğa 1", "Sözde Soykırım, Türk Diasporası ve İş Birliği", "Türk Kültür Alanı: Kültürel Farklılıktan Kültürlerarası Diyaloğa 2 - Mardin Örneği" ve "Sosyoekonomik İş Birliği Konusunda Mevcut Durum, Yeni İş Birliği Alanları ve Kurumsallaşma" konuları ele alınmıştır. Ayrıca, bu hususlarda Dünya Türk Forumu katılımcısı ülkeler ve diasporalar arasında iş birliği gerçekleştirilebilecek alanlara dair görüş teatisinde bulunulmuştur.

2- Forum sırasında, katılımcı kişi ve kurumlar hem ülkeleri hem de Türk Dünyası'nın ortak yararına birlikte çalışma kararı almışlardır. Bu kararın; Türk Konseyi'nin Yüksek Düzeyli Memurlar, Dışişleri Bakanları toplantıları ile Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi ve Dış Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı başta olmak üzere ilgili tüm kamu otoritelerinin dikkatlerine sunulması kararlaştırılmıştır. Ayrıca, ilgili kamu otoritelerinin bu sürece olan desteğinin öneminin vurgulanması benimsenmiştir.

3- Forum'da, Dünya Türk Forumu katılımcısı kişi ve kuruluşların etkin iş birliği gerçekleştirmeleri için ortak bir eylem planını tespit etmeleri gerektiği ortaya çıkmıştır. Bu eylem planı, her şeyden evvel, Dünya Türk Forumu katılımcıları arasında yeterli ve etkili düzeyde işlev yapacak bir uluslararası iletişim ağına kurulmasını gerektirmektedir.

DÜNYA TÜRK FORUMU

İSTANBUL DEKLARASYONU

Bu bağlamda iş birliği ve koordinasyon amacıyla iletişim ağı olarak Türkçe, İngilizce, Özbekçe, Kırgızca, Azerice, Kazakça, Türkmençe dil ve lehçelerinde www.dunyaturkforumu.org adresinden yayın yapacak bir internet portalı kurulması konusunda mutabakata varılmıştır.

4 - Ortak platform ve eylem planı çerçevesinde, iş birliği ve eşgüdümü temel alan bir yaklaşımla çeşitli konularda çalışma gruplarının yanı sıra bir "Ak Sakallılar Grubu" ve "Ağ Temas Grubu" oluşturulması önerilmiştir. Bu çalışma gruplarının yılda en az bir defa toplanarak tespit edecekleri eylem programları çerçevesinde yapılması gerekenleri planlamaları, gerçekleştirilecek etkinlikleri yönlendirmeleri ve yılda bir düzenlenecek Dünya Türk Forumu'nun koordinasyon ve gündeminin oluşturulmasına katkı sağlamalarının önemi vurgulanmıştır. Kurumsallaşmanın her yıl aşamalı, sağlıklı ve sürdürülebilir olarak genişlemesi prensip olarak benimsenmiş, Forum'un kurumsal işleyişinin finansmanı için kaynak oluşturulması hususunda mutabakata varılmıştır. Oluşturulacak "fon" için ilgili sivil ve resmi otoriteler nezdinde girişimde bulunulması kararlaştırılmıştır.

5 - Dünya Türk Forumu kurumsalı altında somutlaşan bu sürecin karar alıcılara ve Türk Konseyi dâhil uluslararası kuruluşlara katkı sağlayabileceği vurgulanmıştır. Diğer taraftan, sürecin yönetiminin Türk Konseyi Genel Sekreterliği ve Dış Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı ile birlikte ilgili ülkelerin otoriteleriyle danışma halinde yürütülmesi benimsenmiştir. Karşılıklı etkileşim içerisinde zaman ve eylem planı belirlenmiş, sürdürülebilir kurumsallaşmanın hayati önemi vurgulanmıştır.

6 - Dünya Türk Forumu içerisinde "Sözde Ermeni Soykırımı Sorunu", "Karabağ'ın İşgalinin Sona Erdirilmesi", "Uluslararası Suçlar ve Terörizm", "Yabancı Düşmanlığı ve Dışlanma", "Kıbrıs", "Ahıska ve Kırım Türklerinin Anayurtlarına Dönmeleri" ve "İslamofobi" gibi yükselen tehditler ve riskler üzerinde karşılıklı iş birliği yapılması ve lehçelerin korunması kaydı ile ortak iletişim dilinin yaygınlaştırılması, Forum esnasında önerilmiştir. Ayrıca çok taraflı sürdürülecek kurumsallaşma ve etkinliklerle birlikte kurumlar arasında ikili iş birliklerinin önemi teyit edilmiştir.

7 - Forum'un tekrarlanacak yıllık toplantılarına ev sahipliğinin tüm katılımcı ülkelere açık olduğu vurgulanmış, Azerbaycan Diaspora Bakanı Nazım İBRAHİMOV'un teklifi üzerine ikinci Dünya Türk Forumu toplantısının 2011 Ekim ayının ikinci yarısında Bakü'de yapılması ve Dünya Türk Forumu'nun yönetimi için Genel Sekreterliğinin İstanbul'da olması benimsenmiştir.

22 Ekim 2010, İstanbul

Merkez Head Office T +90 212 635 6151 F +90 212 532 5882
A Balaturka Binası, Akçin Sokak, Nu.3, Fener-Balat, 34087 İstanbul,TR

Ankara Ofisi Office T +90 312 447 3127 F +90 312 447 3106
A Uğur Mumcu Sokak, Nu.49, Gaziosmanpaşa, 06700 Ankara,TR

E info@tasam.org